

Nom _____ Data _____

El dragó de Komodo

L'any 1912, Sir Arthur Conan Doyle, famós per les novel·les de Sherlock Holmes, va publicar una novel·la, *El Món Perdut*, on una expedició de científics britànics descobreixen un racó del món aïllat de la resta. En aquest aïllament han sobreviscut els dinosaures i éssers hominoides primitius. La novel·la va ser un èxit rotund i encara ara se'n fan adaptacions i reedicions. Amb una novel·la així en el *top ten* de les més venudes, no és estrany que un anunci zoològic d'aquell mateix any sorprengués tothom: s'havia descobert una nova espècie de rèptil, desconeguda fins aleshores. Dos anys abans, un aviador holandès havia patit un accident i havia arribat nedant a una de les milers d'illes (Komodo) que es troben a l'Indonèsia central (al nord d'Àustràlia). Quan va ser rescatat va parlar de l'existència d'un dragó enorme que habitava l'illa. Dos anys després es confirmava la troballa. Els occidentals havien descobert el dragó de Komodo, un rèptil de tres metres de longitud. Seria l'illa de Komodo *El Món Perdut*?

El dragó de Komodo (*Varanus komodoensis*) és el llargardaix més gran que existeix a l'actualitat. La seva enorme grandària és deguda a l'aïllament. A les illes que habita és el superdepredador; no té cap animal que se'l mengi. Això, juntament amb el clima de les illes, ha fet que l'espècie pogués anar augmentant de mida fins a la grandària que presenta avui dia. A part de la seva mida imponent, la perillositat del dragó de Komodo es troba a la seva mossegada. A la seva saliva hi trobem fins a 82 espècies diferents de bacteris, els quals converteixen la mossegada del dragó en un verí mortal. Els dragons solen moure's en grup, ataquen les seves preses per sorpresa i les mosseguen un sol cop. Després les segueixen mentre agonitzen per menjar-se-les tranquil·lament un cop mortes.

Un altre dels fets sorprenents d'aquest animal ha estat la recent confirmació (l'any 2006) que les femelles dels dragons de Komodo poden tenir descendència sense haver estat amb cap mascle. Aquest procés es coneix com a partenogènesi (del grec *Parthenos*, 'femella', i *gènesi*, 'naixement'). La partenogènesi s'ha observat de manera freqüent en cucs, insectes i peixos, i de manera més excepcional en amfibis, rèptils i aus. El que sorprèn d'aquest cas és que totes les cries de les femelles no fecundades van resultar ser mascles. Segurament això constitueix un mecanisme per colonitzar altres illes: una femella, farta de la seva illa, decideix emancipar-se i marxar nedant (són excel·lents nedadors) a una altra illa on no hi ha dragons. Allà té fills amb els quals es reproduirà quan siguin grans i colonitzaran l'illa sencera.

Eureka, abril del 2008 (adaptació)

1. Relaciona cadascun dels subtítols que tens a continuació amb els paràgrafs en què està dividit l'article.

El gegant aïllat	1r paràgraf
La dragona verge	2n paràgraf
El descobriment en un món perdut	3r paràgraf

2. Com es va produir la descoberta del dragó de Komodo?

3. En quin lloc del món es troba Komodo?

4. Encercla les característiques del dragó de Komodo.

- a. És un rèptil.
- b. És vegetarià.
- c. És un personatge d'una novel·la de Conan Doyle.
- d. Viu en parella.
- c. No té depredadors.
- e. És el llargardaix més gran que existeix.
- f. Sap nedar molt bé.
- g. Acostuma a menjar cucs, insectes i peixos.

5. Quina tàctica practiquen els dragons de Komodo per atacar les seves preses?

6. Busca en el text paraules sinònimes de les següents:

- salvat:
- desconcertés:
- havia sofert:
- dimensió: